

RETNINGSLINJER FOR SKOLESKYSS GRUNNSKOLENE I ØSTFOLD.

Første gang vedtatt 15. og 16. juni 2005, i kraft 1. august 2005, revidert 17. og 18. juni 2009. Siste revisjon vedtak FT 21.06.2017.

Faginstans med ansvar for ajourhold og fortolkninger: Fylkesrådmannen

Innhold

1. Retningslinjens virkeområde	3
1.1 Hensikten med retningslinjen	3
1.2 Omfanget av det som reguleres	3
1.3 Hjemmel og gyldighet.....	3
1.4 Hvem retningslinjen gjelder for	3
1.5 Enkeltvedtak.....	3
1.6 Klagerett.....	4
1.7 Ansvarsfordeling av vedtak på skoleskyss	4
2. Begrensninger.....	4
3. Definisjoner	5
4. Innmelding og søknad om skoleskyss.....	6
4.1 Innmelding	6
4.2 Skoleskyss med buss -skyssbevis.....	6
4.3 Tap av skyssbevis.....	6
4.4 Søknad og dokumentasjon for tilrettelagt skyss.....	6
4.5 Frister.....	7
5. Retningslinjer for skoleskyss	7
5.1 Ansvar for skoleskyssen.....	7
5.2 Akseptabel gangavstand til skole.....	7
5.3 Akseptabel gangavstand til skyssmidlet	7
5.4 Akseptabel reisetid.....	8
5.5 Skyss ved nedsatt funksjonsevne eller midlertidig skade/sykdom	8
5.6 Organisering av tilrettelagt skoleskyss.....	8
5.7 Særlig farlig eller vanskelig skolevei.....	9
5.8 Reisefølge og tilsyn.....	9
5.9 Midtskyss	10
6. Andre bosteder enn hjemmet.....	10
6.1 Avlastning	10
6.2 Barnevern	11
6.3 Fosterhjem	11
6.4 Delt omsorgsansvar	11
6.5 Midlertidig bosted.....	11
7. Alternative undervisningssteder	12
7.1 Fritt skolevalg ved flytting	12
7.2 Skolegang ved annen skole enn nærskolen	12
7.3 Midlertidig undervisning i andre lokaler enn nærskolen	13
7.4 Alternativ opplæring/undervisning flere steder.....	13

7.5	<i>Utplassering og opplæring i bedrift/andre skoler.....</i>	13
7.6	<i>Skyss i forbindelse med skolefritidsordningen og leksehjelp.....</i>	13
8.	Andre forhold ved skyssen	14
8.1	<i>Bruk av privat skyssmiddel</i>	14
8.2	<i>Setebelter og sitteplass på buss.....</i>	14
8.3	<i>Streik.....</i>	14
9.	Utfyllende opplysninger om skyss og rett til grunnskoleopplæring	15
9.1	<i>Organisering og samarbeid om skoleskyssen</i>	15
9.2	<i>Rett og plikt til grunnskoleopplæring.....</i>	15
9.3	<i>Voksne med rett til grunnskoleopplæring.....</i>	15
9.4	<i>Private grunnskoler godkjent etter privatskoleloven.....</i>	15
9.5	<i>Omfanget av grunnskoleopplæringen.....</i>	16
10.	Økonomi.....	16
10.1	<i>Kommunenes betaling for grunnskoleskyssen.....</i>	16

1. Retningslinjens virkeområde

1.1 Hensikten med retningslinjen

Hensikten med retningslinjen er å regulere den lovpålagte skoleskyssen i Østfold. Retningslinjene beskriver gjeldende regler og utfyller disse hva gjelder kvalitetskrav og innhold i skysstilbudet.

1.2 Omfanget av det som reguleres

Retningslinjen regulerer all skoleskyss som er organisert og finansiert av Østfold fylkeskommune. Den presiserer omfanget og kvalitet på skysstilbudet samt saksbehandling og organisering av skoleskyssen i Østfold.

1.3 Hjemmel og gyldighet

Skoleskyss er en lovpålagt oppgave som reguleres av Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen (Opplæringsloven) av 17. juli 1998 nr 61 med tilhørende forskrifter. I tillegg til bestemmelsene i Opplæringsloven, har Fylkestinget i Østfold vedtatt disse lokale retningslinjer med bakgrunn i lovverk, rundskriv og lokale tilpasninger av disse.

Retningslinjene trådte i kraft 1. august 2005. Endringer etter revisjon i 2009 trådte i kraft 18. juni 2009. Rettelser ift skyss ansvar til skolefritidsordningen er foretatt iht endringer i opplæringsloven 25. juni 2010 nr 49 med virkning fra 1. august 2010. Rettelser ift skyss ansvar til nærskolen er foretatt etter vedtak i SNM- komiteen 17. november 2010 med virkning fra 1. august 2011. Rettelser ift SFO for funksjonshemmede etter vedtak i SMK-komiteen 4. juni 2013. Retningslinjene gjelder inntil videre.
Kilde: oppl § 7-1, vedtak i fylkestinget

1.4 Hvem retningslinjen gjelder for

Retningslinjene gjelder for elever i grunnskolen som er bosatt i Østfold fylkeskommune. Den presiserer omfanget av skyssen og kvalitet på skysstilbudet samt saksbehandling og organisering av skoleskyssen i Østfold.

1.5 Enkeltvedtak

Når søknad er mottatt og skyssbehovet er beskrevet og dokumentert, vil enten kommunen eller Østfold fylkeskommune (avhengig av hva det søkes om) fatte et vedtak i saken. Vedtak om skoleskyss er enkeltvedtak etter bestemmelsene i forvaltningsloven. Enkeltvedtak gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte (navngitte og identifiserbare) personer, jf Forvaltningslovens (fvl) § 2. Vedtaket bygger på opplysninger gitt av kommune, foresatte eller elev. Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag, kan kommunen eller Østfold fylkeskommune omgjøre vedtaket.

Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Kilde: Fvl §§ 2, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 27,35, udir-3-2009

1.6 Klagerett

I henhold til Forvaltningslovens § 28 kan enkeltvedtak påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til klageinstansen. For elever i grunnskolen vil klageinstansen være Fylkesmannen i Østfold.

Klagen skal sendes til det forvaltningsorgan eller underinstans som har truffet vedtaket, enten den enkelte kommune eller Østfold fylkeskommune. Underinstansen skal sørge for å legge saken frem for klageinstansen.

Forvaltningslovens § 29 fastsetter fristen for å klage til 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part.

Kilde: Fvl §§ 28 og 29

1.7 Ansvarsfordeling av vedtak på skoleskyss

- ✓ Kommunen fatter vedtak på skyss på bakgrunn av særlig trafikkfarlig skolevei for elever som hhv har under 2 og 4 kilometer mellom hjem og skole. Kommunene melder inn skyss for elever som kommunen ønsker skyss for, men som ikke omfattes av Østfold fylkeskommunes skyss ansvar.
- ✓ Østfold fylkeskommune fatter vedtak for all annen type skoleskyss som ikke er beskrevet i avsnittet ovenfor.

Kilde: oppl § 7-1, udir-3-2009

2. Begrensninger

- ✓ Retningslinjene for skoleskyss gjelder ikke for elever i den videregående skole.
- ✓ Retten til skyss gjelder ikke opplæringstilbud for elever ved norske skoler i utlandet.
- ✓ Retten til skyss gjelder ikke opplæringstilbud som er spesielt organisert for voksne eller for voksne elever ved norske skoler i utlandet.
- ✓ Elever i private skoler godkjent etter opplæringsloven § 3-11 om mellomstatlig avtale om privat videregående skole har ikke rett til skyss etter kapittel 7 i opplæringsloven.
- ✓ Elever i private skoler uten rett til statstilskudd, har ikke rett til skyss etter kapittel 7 i opplæringsloven.
- ✓ Elever ved voksenopplæringskurs som har særlige behov for opplæring for å kunne utvikle eller holde vedlike grunnleggende dyktighet, har rett til slik opplæring, men ikke rett til skoleskyss. Dette gjelder elever som tidligere har gjennomført grunnskolen men som har behov for fornyet opplæring, evt kun i enkelte fag.
- ✓ Elevene har ikke rett til skoleskyss utover skolens ordinære start- og sluttid, herunder i forbindelse med heldagsprøver, skoleavslutning, elevkvelder eller lignende.
- ✓ Innvandrere som får tilbud om undervisning i Norsk/ Samfunnsfag har ikke skyssrett etter opplæringslovens bestemmelser.
- ✓ elever som får tilbud om leksehjelp før og etter ordinære start- og sluttider har ikke skyssrett.

Listen er ikke uttømmende og det kan tenkes også andre grupper som ikke vil ha lovbestemt rett til skoleskyss.

Kilde: oppl 3-11, 7-1, udir – 3-2009

3. Definisjoner

- Skolerute:** Gjelder for ett skoleår av gangen og behandles og vedtas av fylkesdirektør opplæring.
- Skoleskyss:** Daglig skyss mellom hjem og skole til skolens ordinære start- og sluttider.
- Midtskyss:** Skyss mellom skole og hjem midt på dagen og utenfor skolens ordinære start- og sluttid.
- Hjem/Bosted/
Bosatt:** Med hjem, bosatt og bosted menes der eleven er registrert i folkeregisteret. Avlastningshjem/sted, delt bosted og fosterhjem regnes som elevens hjem jf. opplæringsloven § 7-2.
- Nærskole:** Den skolen som ligger nærmest hjemmet eller den skolen i nærmiljøet som eleven sokner til.
- Tilrettelagt skyss:** Særlig tilpasset skyss med båt, tog, privatbil, minibuss eller drosje.
- Persontakst:** Med persontakst forstås den enhver tid gjeldende ordinær busspris for grunnskoleelever og voksne som tilbys skoleskyss organisert av Østfold fylkeskommune. Prisen er knyttet til den enkelte reise og periodekort eller tilsvarende kan derfor ikke benyttes.
- Faktiske utgifter:** «Statens satser for reiser innenlands bruk av egen bil». Satsene er ment til å dekke alle utgifter som det medfølger å bruke bil, blant annet drivstoff, forsikring, slitasje, reparasjoner, servicer, listen er ikke uttømmende. Andre faktiske utgifter, som f.eks parkeringsutgifter etc, må dokumenteres.

Kilde: Odin – Regjeringens sider, oppl §§ 7-1,13-4, Ot.prp nr 48 (1984-85) udir 3-2009, til enhver tid gjeldende fylkestingsvedtak

Alle elever som søker skoleskyss må søke via skolen som benytter Østfold fylkeskommune sin elektroniske løsning.

4. Innmelding og søknad om skoleskyss

4.1 Innmelding

Alle elever med rett til skoleskyss legges inn i den elektroniske løsningen til Østfold fylkeskommune.

Dersom skyssbehov meldes senere, kan etablering av skyssen bli utsatt og kommunen må selv forestå og dekke kostnadene inntil Østfold fylkeskommune har behandlet søknaden og organisert/samordnet skyssen.

4.2 Skoleskyss med buss -skyssbevis

Elever i 2 - 10. års trinn som omfattes av skyssordningen skal utstyres med elektroniske skyssbevis. Elever i 1. års trinn får tildelt annen type skyssbevis. Østfold fylkeskommune kan endre omfanget av elektroniske skyssbevis dersom dette synes hensiktsmessig.

Skyssbeviset er gyldig for et skoleår de dager det er skole, og gjelder for en daglig reise tur/retur hjem – skole.

Kilde: oppl § 7-1, Udir-3-2009

4.3 Tap av skyssbevis

Tap av skyssbevis og utdeling av duplikatkort må meldes til Østfold fylkeskommune snarest, for sperring og ajourhold av elektronisk kortnummer. Det blir ikke gitt refusjon for reiseutgifter de dagene elevene er uten kort.

Kilde: oppl § 7-1, Befordringsvedtektene, Udir-3-2009

4.4 Søknad og dokumentasjon for tilrettelagt skyss

Ved søknad om tilrettelagt skyss skal det gis informasjon om årsaken til skyssbehovet, skolested og skoletider, aktuelle kontaktpersoner og adresser samt andre relevante forhold.

Lege eller behandlende psykolog/psykiater beskriver elevens funksjonsnedsettelse i en attest/helseerklæring som sendes til Østfold fylkeskommune.

Attest/helseerklæring skal vedlegges sammen med relevant informasjon fra kommune, skole og PP- tjenesten. Østfold fylkeskommune kan kreve ytterligere informasjon dersom dette er nødvendig, og kan velge å sende søknad og dokumentasjon til en uavhengig legemnd/fylkeslegen for vurdering, jf Helsepersonellovens (hpl) § 15.

Kommunale enkeltvedtak skal vedlegges søknader om skoleskyss, dersom slike vedtak er påkrevd for å behandle søknaden og må omfatte innhold, omfang og organisering av tilbudet for den enkelte elev.

Selv om det eksisterer en individuell rett til skoleskyss, må Østfold fylkeskommune ha rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen etter at søknad og dokumentasjon er mottatt.

Dette medfører at søkere må akseptere at det kan ta noe tid før skyssstilbudet blir etablert (inntil 5 dager) etter vedtak er fattet.

I denne perioden må foresatte/eleven selv organisere og dekke kostnadene ved skyssen. Etter innvilget søknad vil Østfold fylkeskommune refundere påløpte og dokumenterte faktiske utgifter, jfr pkt 3.1.

Dette vil vanligvis omfatte elever som har pådratt seg en midlertidig skade og har behov for skoleskyss på kort varsel for ett kortere tidsrom.

Kilde: Hpl § 15, oppl § 7-3, udir 3-2009, forskrift til oppl 10-2.

4.5 Frister

- ✓ Hovedinnmelding av elever har frist **1. mai**.
- ✓ Innmelding av elever med behov for tilrettelagt skoleskyss, meldes så tidlig som mulig til Østfold kollektivtrafikk, senest innen **1. mai**.
- ✓ Endring av skolens ordinære start og sluttid har frist **1. mars**.
Skoletidene må ligge fast med samme skoletider gjennom hele året.
Østfold kollektivtrafikk dekker i utgangspunktet ikke økte kostnader som følge av endrede skyssbehov som meldes senere enn fastsatt frist.

5. Retningslinjer for skoleskyss

5.1 Ansvar for skoleskyssen

Østfold fylkeskommune har ansvar for å organisere og finansiere skyss for elever i 2.-10. års trinn som bor mer enn fire kilometer fra nærskolen. For elever i 1. års trinn er skyssgrensen to kilometer.

Elevene har rett til gratis båtskyss uten hensyn til reiselengden når dette er nødvendig. Innlosjering er et alternativ til skoleskyss i særlige tilfeller.

Elever som bor mindre enn hhv 2- og 4 kilometer fra skolen må organisere og finansiere skyssen selv.

Kilde: Oppl §§ 7-1, 13-4, Udir-3-2009

5.2 Akseptabel gangavstand til skole

Ved beregning av gangavstand skal korteste gangbare vei mellom hjem og skole/utplasseringssted, regnet fra dør til dør, legges til grunn.

Avstanden beregnes på Østfold fylkeskommune sitt elektroniske kart, levert av Statens kartverk.

5.3 Akseptabel gangavstand til skyssmidlet

Elevene kan vanligvis ikke kreve skyss helt fra hjemmet. Det må kunne kreves at eleven går en rimelig distanse fram til en oppsamlingsplass. Hva som er rimelig distanse, må avgjøres etter en konkret vurdering, hvor det blant annet legges vekt på elevens alder samt trafikksikkerhet og framkommelighet på strekningen.

Følgende avstander regnes i utgangspunktet som akseptabel gangavstand for elever i Østfold:

- 1,5 kilometer for 1. års trinn
- 2,5 kilometer for 2.- 7. års trinn
- 3,0 kilometer for 8- 10. års trinn

Akseptabel gangavstand kan vurderes særskilt dersom for eksempel topografiske eller klimatiske forhold tilsier dette.

Kilde: oppl § 7-1, udir-3-2009, merknader fra Ot prp nr 46 (1997-98) til oppl § 7-1.

5.4 Akseptabel reisetid

Skoleskyssen skal organiseres slik at elevene får en akseptabel reisetid. Det er særlig viktig å organisere skoleskyssen for 6-åringene slik at reisetiden blir så kort som mulig.

Skoleskyssen skal organiseres slik at elevene får en akseptabel reisetid. Ved vurdering av akseptabel reisetid, med utgangspunkt i skolens ordinære start- og sluttid, skal ventetid, gangtid og tid i transportmiddelet ses i sammenheng.

Kilde: oppl § 7-1, udir-3-2009, Ot prp nr 46 (1997-98) og merknader til oppl § 7-1

5.5 Skyss ved nedsatt funksjonsevne eller midlertidig skade/sykdom

Elever som har varig eller midlertidig skade eller nedsatt funksjonsevne, har rett til skoleskyss uavhengig av avstand mellom hjem og opplæringssted, jf Opplæringsloven § 7-3 og

Elever som har en midlertidig funksjonsnedsettelse får etter en vurdering skoleskyss kun deler av skoleåret. Ny og oppdatert attest/helseerklæring skal beskrive elevens funksjonsevne og muligheten til å ta seg frem på skoleveien med buss eller annet transportmiddel.

Elevens rett til skyss er ikke basert på at eleven får spesialundervisning, jf Opplæringslovens kapittel 5, men oppstår på grunnlag av elevens funksjonsnedsettelse, enten denne er midlertidig eller varig. Årsaken til skyssbehovet må i en slik sammenheng være nedsatt funksjonsevne og være beskrevet i attest/helseerklæring fra lege eller behandlende psykolog/psykiater.

Kilde: oppl kapittel 5, § 7-3, udir-3-2009 og merknader fra Ot prp nr 46 (1997-98) til § 7-3.

5.6 Organisering av tilrettelagt skoleskyss

Elever som har en funksjonsnedsettelse, men som antas å kunne benytte skolebuss, privat skyssmiddel, eller tog, tilbys slik skyss uavhengig av avstand.

Skyss med drosje etableres kun dersom Østfold fylkeskommune vurderer at attest/helseerklæring som foreligger tilsier at skyssbehovet bare kan dekkes med drosje.

Transportørs ansvar er begrenset til skyss fra dør til dør. Elever som har behov for hjelp til klargjøring før eller etter skyss (på- og avkledning eller hjelp i trapper, oppgang eller gårds plass) må få slik hjelp av skolen, foresatte eller ansatte ved institusjon eller elevens bopel.

Behov for spesialutstyr som er tilpasset den enkelte elev i forbindelse med skoleskyss må fremskaffes av foresatte og gjøres tilgjengelig for transportør.

Krav eller ønske om bruk av en eller noen få faste biler eller faste sjåførere må rettes direkte til det aktuelle transportselskap og vil ikke bli behandlet av Østfold fylkeskommune. Transportselskapet skal i størst mulig grad tilstrebe at man bruker faste sjåførere og biler for elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom.

Kilde: oppl 13-4, udir -3-2009, Vedtak FT 21.06.2017

5.7 Særlig farlig eller vanskelig skolevei

Østfold fylkeskommune har ansvar for skyssen når avstanden mellom hjem og skole overstiger henholdsvis 2 eller 4 km, og skal sørge for at skolevegen er forsvarlig helt fra hjemmet og frem til skolen.

Med særlig farlig eller vanskelig skolevei menes at alle relevante forhold ved skolevegen skal vurderes og elevene må utsettes for en fare som er utenom det vanlige før retten til skyss utløses.

Hvis Østfold fylkeskommune etter en konkret vurdering finner at det ikke er forsvarlig å kreve at eleven går fra hjemmet og fram til oppsamlingsplassen, blir retten til skyss utløst fra et annet sted enn den vanlige. I praksis vil dette ofte si at eleven får skyss helt fra hjemmet, men det kan også innebære at eleven får skyss fra en annen oppsamlingsplass.

Østfold fylkeskommune kan benytte en særskilt opprettet faggruppe for å vurdere trafikkikkerhet på skoleveg.

Kilde: oppl § 7-1, udir-3-2009

5.8 Reisefølge og tilsyn

Elevene har rett til nødvendig reisefølge, og rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før undervisningen starter og etter at undervisningstiden er avsluttet.

I tilfeller hvor elever ikke kan reise alene, og hvor det er påkrevd med reisefølge, har kommunen ansvaret for å organisere og finansiere slikt reisefølge.

Tilsynsplikten for kommunen omfatter i første rekke elever som venter inne på skoleområdet før og etter skoletid, men plikten kan i enkelte tilfeller også omfatte tilsyn i forbindelse med bytte av transportmiddel underveis.

Kommunen vil blant annet også ha tilsynsplikt med funksjonshemmede elever i transportmiddelet dersom dette er påkrevd.

Elevene har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø også på skolevegen og skal slippe å oppleve mobbing, diskriminering, vold eller rasisme. For å opprettholde et godt psykososialt miljø i forbindelse med skoleskyssen, kan det være nødvendig med tilsyn i kortere eller lengre perioder.

Tilsvarende tilsynsbehov kan oppstå i forbindelse med bråk og hærverk på skolebussen. Kommunen har ansvar for å organisere og finansiere slikt tilsyn.

Tilfeller av mobbing, bråk, hærverk mv i skoleskyssen bør også reguleres gjennom skolens ordensreglement. Kommunen skal gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskole. Reglementet skal gi regler om rettene og pliktene til elevene, herunder regler om atferd, regler om hvilke tiltak som skal anvendes mot elever som bryter reglementet og regler om fremgangsmåten når slike saker skal behandles.

Dersom foresatte/søsken/medelev eller andre ønsker å reise sammen med eleven for å drive «bussopplæring» en kortere periode, eller dersom forholdene på skolebussen tilsier oppfølging av voksne fra skolen eller FAU, kan Østfold fylkeskommune kontaktes.

Kilde: oppl §§ 2-9, 7-4,9 a – 3. ledd og § 1-1 siste ledd, 13-4, §. udir-3-2009

5.9 Midtskyss

Elever i grunnskolen har ikke rett til midtskyss organisert og finansiert av Østfold fylkeskommune.

Østfold Fylkeskommune kan likevel godkjenne midtskyss for grunnskoleelevene dersom dette ikke øker skysskostnadene totalt sett. Dersom organisering av midtskyss medfører ekstrakostnader, kan kommunen likevel velge å opprettholde tilbudet, men må da påregne og dekke ekstrakostnadene for skyssen.

Kilde: Brev fra udir 15.10.2007

6. Andre bosteder enn hjemmet

6.1 Avlastning

Elever med nedsatt funksjonsevne har rett til nødvendig skyss også når de i perioder oppholder seg utenfor hjemmet, eksempelvis i avlastningshjem. At avlastningshjemmet ligger i annen kommune har ikke betydning for retten til skyss. Det er Østfold fylkeskommune som har ansvaret for skyss i slike tilfeller. Det må likevel, etter en konkret vurdering, trekkes en grense for hvor langt unna avlastningshjemmet kan ligge fra skolen.

Enkelte elever har flere avlastningshjem og skal i noen tilfeller ha skyss til ulike tider, avhengig av ukedag, ukenummer osv. Det skal så langt det er mulig etableres et skyssopplegg som skal gjelde fast over en viss periode. Endringer av skyssopplegget som følge av sporadiske forhold i avlastningshjemmet, godkjennes ikke. Med dette menes enkeltstående endringer som er begrunnet i avlasterens personlige forhold.

I tilfeller hvor det er organisert ordninger med avlastning for elever på skolen som medfører skyssbehov utover skolens ordinære start- og sluttider, har ikke Østfold fylkeskommune et skyssansvar, selv om dette totalt sett medfører et redusert skyssbehov.

Ved søknad om skyss til avlastning skal kopi av kommunalt enkeltvedtak vedlegges søknad. Elevens rett til skoleskyss gjelder kun mellom skolen og godkjent avlastningshjem eller det ordinære hjemmet

Ved bytte av avlaster må ny søknad og nytt vedtak foreligge i god tid før endringen skal settes i verk.

Kilde: Brev datert 4.11.97 fra KUF, sosialtjenesteloven § 4-2, udir-3-2009

6.2 Barnevern

Elever som blir tatt hånd om av barnevernet kan få midlertidig bosted mens de venter på et mer varig bosted. I en slik periode vil eleven, på samme måte som andre elever med midlertidig bosted, ha rett til å fortsette på den skolen de har fått plass. I denne perioden har barnevernet ansvaret for å organisere og dekke kostnadene ved skoleskyssen. Når eleven har fått et mer permanent bosted, gjelder ordinære ansvarsregler.

Kilde: oppl § 7-1 og § 13-4, udir-3-2009

6.3 Fosterhjem

Østfold fylkeskommune har ansvar for å organisere og finansiere skyss mellom fosterhjem og skole under forutsetning av at avstanden overstiger hhv. 2 og 4 km.

Kilde: oppl §§ 7-1, 8-1, 13,1 13,4 18,1 og udir-3-2009,

6.4 Delt omsorgsansvar

Når foreldre ikke lenger bor sammen, vil i mange tilfeller eleven bo tidvis hos den ene forelderen og tidvis hos den andre. I slike tilfeller gjelder skyssretten til og fra det hjem hvor eleven oppholder seg. Det forutsettes at den daglige omsorgen er tilnærmet likt fordelt mellom foreldrene og at det kan etableres et fast skyssmønster. At det andre hjemmet ligger i annen kommune eller fylke har ikke betydning for retten til skyss. Det er Østfold fylkeskommune som har ansvaret for skyss i slike tilfeller. Det må likevel, etter en konkret vurdering, trekkes en grense for hvor lang reisetid som kan aksepteres. Dokumentasjon om omsorgsfordeling skal sendes med søknad.

Kilde: oppl § 7-1, 13-4, udir-3-2009, bl § 42 jf § 44

6.5 Midlertidig bosted

I særskilte situasjoner hender det at eleven for en periode må bo utenfor hjemmet. Det kan f.eks. være forhold i hjemmet som fører til at eleven må bo i krisesenter eller hos slektninger. Elever som i særskilte situasjoner bor midlertidig utenfor hjemmet, har rett til skyss dersom de ordinære vilkårene er innfridd.

Kilde: oppl § 7-2, Udir-3-2009

7. Alternative undervisningssteder

7.1 Fritt skolevalg ved flytting

Generelt gjelder at kommunen som hovedregel er ansvarlig for de ekstra skysskostnadene når grunnskoleelever får opplæring på annet sted enn nærskolen. Dette gjelder uansett om opplæringen blir gitt i hjemkommunen eller i annen kommune.

Etter søknad kan elever tas inn på annen skole enn skolen i nærmiljøet som eleven sokner til.

Det er fritt opp til kommunen å avgjøre om eleven skal tillates å gå på en annen skole enn nærskolen. Elever som flytter til annen bopel og dermed til annen skolekrets skal normalt også bytte skole. Dette gjelder både flytting innen og mellom kommuner.

Østfold fylkeskommune dekker ikke merkostnadene for elever som ønsker, eller av sosiale årsaker er anbefalt å fortsette i sin gamle skole etter flytting, selv om dette skjer i løpet av skoleåret og er godkjent av skolemyndighetene, dersom dette ikke er avklart og godkjent på forhånd. Tilsvarende gjelder bytte av skole til annen skole enn den eleven naturlig sokner til.

Ved skolebytte må det kommunalt vedtak vedlegges søknad om skoleskyss.

Kilde: oppl § 8-1, udir-3-2009

7.2 Skolegang ved annen skole enn nærskolen

Annen skole vil i denne sammenhengen si en annen enn den skolen som ligger nærmest hjemmet eller den skolen i nærmiljøet som eleven sokner til. Kommunen kan gi forskrift om hvilke skoler de ulike områdene i kommunen sokner til.

Kommunen har mulighet til å sette vilkår som avgrenser elevens skyssrett samtidig som vedtak om skolegang treffes, men slike vilkår skal ikke fremstå som urimelige. Hvorvidt vilkår om skoleskyss blir urimelige, vil bero på en konkret vurdering hvor det blant annet legges vekt på hva som er begrunnelsen for å gå på en annen skole. Dersom skysspørsmålet ikke er tatt opp og avklart med foresatte på forhånd, anses kommunen som forpliktet til å dekke merkostnadene ved skoleskyssen.

Det er hjemkommunen som er ansvarlig for elevenes skolegang. Når det er nødvendig, og etter avtale med en annen kommune, kan en elev flyttes til en skole utenfor kommunen, men ikke slik at eleven må flytte ut av hjemmet eller at skoleskyssen blir uforsvarlig lang. Hjemkommunen kan reservere seg mot skyss når det fattes vedtak om at en elev innvilges å gå på en annen skole enn den nærmeste.

Grunnskoleelever som er innvilget skolegang i en annen kommune enn hjemkommunen, og hvor det ikke er satt vilkår om skoleskyss i vedtaket, har rett til skyss.

Ved skolegang ved annen skole enn nærskolen må det kommunale vedtaket vedlegges søknad om skoleskyss.

Kilde: oppl § 8-1, udir-3-2009

7.3 Midlertidig undervisning i andre lokaler enn nærskolen

Østfold fylkeskommune er ansvarlig for å organisere skyss i de tilfeller hvor undervisningen midlertidig legges til andre skoler, for eksempel ved rehabilitering av skolebygg. Skyssbehovet må avklares og godkjennes på forhånd.

Kilde: oppl §§ 7-1, 13-4, Udir-3-2009

7.4 Alternativ opplæring/undervisning flere steder

Skyss i forbindelse med svømmeundervisning, ekskursjoner og lignende, samt skyss i skoletiden må organiseres og finansieres av kommunene. Skyss mellom undervisningssteder i skoletiden må dekkes av kommunen.

Dersom skole og hjem inngår særavtaler om undervisning i hjemmet eller tilsvarende, defineres undervisningspersonalets reise som tjenestereise og må dekkes av den enkelte kommune.

Kilde: oppl §§ 7-1, 13-4, Udir-3-2009, merknader fra Ot prp nr 46 (1997-98) til § 7-1.

7.5 Utplassering og opplæring i bedrift/andre skoler

Østfold fylkeskommune har ikke ansvar for skyss av elever som er utplassert i den ordinære arbeidsuken eller tilsvarende former for utplassering i arbeidslivet. Østfold fylkeskommune er heller ikke skyssansvarlig når elever skal besøke/hospitere/ eller av andre årsaker være til stedet på de videregående skolene. Dette er skyss som oppstår som følge av den ordinære undervisningen, og vurderes på lik linje med skyss i forbindelse med svømmeundervisning, ekskursjoner ol.

Kilde; Brev fra KUF datert 24.4.98

7.6 Skyss i forbindelse med skolefritidsordningen og leksehjelp

Kommunen skal gi et tilbud om skolefritidsordning (SFO) før og etter skoletid for elever i 1.-4. års trinn. Grunnskoleelevenes rett til skoleskyss mellom skolen og hjemmet gjelder ikke i forbindelse med SFO. Hvis det går skolebuss og/eller rutebuss på de tidene eleven er ferdig kan de allikevel få tilbud om å benytte seg av eksisterende tilbud, dog uten sitteplassgaranti. For elever som benytter buss, må skyssbevis fremvises og skyssen dekkes ikke etter kl 1700.

Elever som på grunn av nedsatt funksjonsevne eller midlertidig skade eller sykdom har behov for skyss, har rett til skyss til og fra SFO/leksehjelp. Retten omfatter ikke skyss i skoleferiene. Retten til skyss gjelder uavhengig av avstanden mellom hjem og SFO/leksehjelp. Østfold fylkeskommunes skyssansvar er begrenset til elever som får SFO/leksehjelp ved nærskolen.

Kilde: oppl §§ 7-3, 13-4, 13-7a, Udir-3-2009

8. Andre forhold ved skyssen

8.1 Bruk av privat skyssmiddel

Det kan etableres egne skyssordninger etter avtale med Østfold fylkeskommune dersom foresatte ønsker å utføre skyssen selv og dette er mest hensiktsmessig for Østfold fylkeskommune. Eventuelle avtaler mellom Østfold fylkeskommune og foresatte om refusjon skal avklares før ordningen etableres.

For foresatte som benytter eget transportmiddel gis det refusjon etter faktiske utgifter i henhold til punkt 3. Eget skjema fra Østfold fylkeskommune skal fylles ut og underskrives og stemples av skole.

Tilsvarende refusjonsordning kan etableres for institusjoner som ønsker og har mulighet for å utføre skyssen selv.

Foresatte som velger å benytte privat skyssmiddel mellom hjem og skole uten avtale med Østfold fylkeskommune, kan ikke kreve å få dekket utgiftene.

Søknader som blir mottatt og innvilget etter skolestart, blir innvilget fra den dato Østfold fylkeskommune mottok søknaden.

Kilde: oppl §§ 7-2, 7-3, 13-4, Udir-3-2009, Ot prp nr 46 (1997-1998), merknader fra Ot prp nr 46 (1997-98) til oppl § 7-2 og 7-3

8.2 Setebelter og sitteplass på buss

Østfold fylkeskommune har vedtatt at alle elever i barnetrinnet (1-7 klasse) som har rett til skoleskyss organisert og finansiert av Østfold fylkeskommune skal ha sitteplass i bussen. I forbindelse med skoleskyss skal setebelter i bussene benyttes.

Kilde: Befordringsvedtekter, fylkestingsvedtak

8.3 Streik

Østfold fylkeskommune verken organiserer eller finansierer alternative skyssordninger i forbindelse med streik blant lærere eller transportører.

Kilde: Brev datert 11.11.96 fra KUF.

9. Utfyllende opplysninger om skyss og rett til grunnskoleopplæring

9.1 Organisering og samarbeid om skoleskyssen

Det skal i størst mulig grad legges opp til felles skyssordninger for grunnskolene og videregående skolene gjennom en felles skolerute.

Østfold fylkeskommune utarbeider forslag til skolerute og sender denne på høring til kommunene, videregående skoler og andre aktuelle høringsparter. Østfold fylkeskommune fastsetter en felles skolerute som gjelder i Østfold for det enkelte skoleår. Skoleruten skal være tilpasset avvikling av nasjonale prøver. Dersom det ikke er enighet om hvordan skoleskyssen skal organiseres og finansieres, kan departementet ved Fylkesmannen gi pålegg.

Den enkelte kommune må påregne å dekke merkostnadene som følge av økt skyssbehov som skyldes avvik fra felles skolerute.

Kilde: oppl §§ 2-2, 13-4

9.2 Rett og plikt til grunnskoleopplæring

Barn og unge har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Retten gjelder når det er sannsynlig at barnet skal oppholde seg i Norge i mer enn tre måneder (for eksempel kan barn som er tilknyttet asylmottak søke om skoleskyss til nærmeste skole).

Grunnskoleopplæringen skal vanligvis starte opp det kalenderåret barnet fyller 6 år. Retten og plikten til opplæring varer til eleven har fullført det tiende skoleåret. Den offentlige grunnskolen skal være gratis.

Alle grunnskoleelevene har rett til å gå på den skolen som er nærmest, eller ved den skolen i nærmiljøet som de sokner til.

Kilde: oppl §§ 2-1, 2-15, 8,1, Udir-3-2009

9.3 Voksne med rett til grunnskoleopplæring

Personer som er over opplæringspliktig alder og trenger grunnskoleopplæring, har etter søknad rett til slik opplæring, så lenge de ikke har rett til videregående opplæring.

Voksne som ikke har eller ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, rett til spesialundervisning. Voksne med rett til opplæring har den samme retten til skyss, reisefølge, tilsyn og innlosjering som elever i grunnskolen, skyssgrensen er 4 kilometer.

Kilde: oppl §§ 3-1, 4A-1, 4A2, 7-1 7-3,13-4, Udir-3-2009

9.4 Private grunnskoler godkjent etter privatskoleloven

Private grunnskoler må ha godkjenning fra departementet, og elever ved private grunnskoler godkjent etter friskoleloven, får dekket skoleskyss etter reglene som gjelder for tilsvarende offentlige skoler forutsatt at skolen ligger innenfor elevens bostedskommune.

Elever som går på skole utenfor sin bostedskommune har ikke rett på skyss utover kommunegrensen. For elever med midlertidig eller varig tilrettelagt

transport kan Østfold fylkeskommune organisere og finansiere frem til kommunegrensen.

Kilde: oppl § 2-12 og kap 7, frskol §§ 6-1, 3-7

9.5 Omfanget av grunnskoleopplæringen

Departementet har gitt forskrift om samlet tid til opplæring i grunnskolen. Opplæringen skal strekke seg over minst 38 skoleuker innenfor en ramme på 45 sammenhengende uker i skoleåret.

Kilde: oppl §§ 2-1, 2-2, 4A1, 4A2

10. Økonomi

10.1 Kommunenes betaling for grunnskoleskyssen

Kommunen betaler persontakst, eller etter egne avtaler med Østfold fylkeskommune, for elever som får skoleskyss organisert av Østfold fylkeskommune. Betalingen for grunnskoleskyssen omfatter det antall skoledager som fremgår av innmelding, siden dette er å betrakte som bestilling av skyss, og skyssstilbudet er organisert og dimensjonert i forhold til dette.

Dersom det ikke er kapasitet på bussen og det må settes inn en større buss eller etableres en egen skyssordning, må kommunen dekke alle kostnadene ved dette.

Kommunen foretar direkte oppgjør med Østfold fylkeskommune for alle elevene som er innmeldt i den fylkeskommunale skyssordningen. For innmeldte elever som ikke omfattes av Østfold fylkeskommunes skyssansvar, skal kommunene dekke den faktiske kostnaden for skyssen.

Kostnader ved utstedelse av elektroniske skyssbevis dekkes av den enkelte kommune.

Kilde: Oppl §§ 13-4, udir -3-2009 merknader fra Ot prp nr 46 (1997-98) til oppl § 13-4.